

Erdeink jelene – mindannyiunk jövője
Tevékenység tervezet az általános iskolák felső évfolyamára
Készítette: Bedenek Gábor

<i>1. feladat: élmények, érzések versekben</i>	
Korosztály	10-14 éves gyermekek
Tevékenységi forma	Komplex: külső világ tevékeny megismerése, egyéni gondolatok megfogalmazása.
A tevékenység időtartama	15-20 perc versírás, 10-15 perc bemutatás
A tevékenység tartalma	Rövid séta során, az erdő növény és állatvilágának megfigyelése, az erdő sokszínűségének megismerése.
A tevékenység célja	A gyermekek a séta során megfigyelik az erdő állat és növényvilágát. Megfogalmazzák magukban a bennük felmerülő gondolatokat.
A tevékenység feladatai	A gyermekek legyenek nyitottak az erdő sokszínűségének megismerésére. Legyenek nyitottak és befogadóak egymás iránt.
Tantárgyi koncentráció	Magyar nyelv és irodalom
Megelőző tevékenység	Előzetes terepbejárás. A viselkedési szabályok megbeszélése.
Szervezeti keretek	kötött
Alkalmazott munkaformák	Csoportmunka, frontális
Alkalmazott módszerek	Beszélgetés, motiválás, bemutatás, magyarázat, értékelés, pozitív megerősítés
Eszközök	Papír, íróeszköz

A tevékenység kidolgozása	
A tevékenység felépítése, a foglalkozás menete	Módszerek, munkaformák, eszközök, megjegyzések
<p><u>Szervezési feladatok:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Eszközök összekészítése: <i>papírok, ceruzák.</i> <p><u>Előzmény:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ A megfelelő viselkedési forma tudatosítása. 	<p>A terepi vezető a kísérő felnőttek segítségével kialakítja a csoportokat. Kiosztja a ceruzákat és papírokat, felügyeli, a gyerekeket</p> <p>A csoportalkotás módszere lehet véletlenszerű vagy irányított. <i>(termésekkel,</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> ♦ Biztonság céljából a terepviszonyok vizsgálata. ♦ A csoportok kialakítása (3-4 fő). <p><u>Motiváció</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Biztosan sok gondolat merült fel bennetek fel az erdőben megtapasztalt színek, formák, illatok, hangok, élőlények kapcsán. Érzéseiteket, benyomásaitokat most verses formában próbáljátok megfogalmazni. <p><u>Megvalósítás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ A gyerekeket 3-4 fős csoportokba osztjuk. ♦ Kiosztjuk a csoportoknak a papírokat és ceruzákat. ♦ A csoportok választanak maguknak egy nyugodt helyszínt az erdőben, ahol nem zavarják egymás munkáját. ♦ A gyerekek a bennük felmerülő gondolatokat megpróbálják verses formában megfogalmazni. <p><u>A tevékenység lezárása, átvezetése másik tevékenységbe</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ A csoportok felolvassák egymásnak az általuk írt verseket. <p><u>Ellenőrzés, értékelés</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ A versek felolvasása után a terepi vezető és a kísérő pedagógusok értékelik a gyerekek által írt verseket, majd ezután lehetőséget biztosítunk a tanulók számára, hogy ők is értékeljék egymás munkáját. Figyeljünk arra, hogy az értékelés mindig legyen pozitív és ösztönző. 	<p><i>levelekkel, számokkal, színekkel, állatokkal stb....)</i></p> <p>Célja: a gyerekek legyenek nyitottak az erdő élőlényeinek megfigyelésére, megismerésére, ismerjék meg az erdő sokszínűségét, fogalmazzák meg a bennük felmerülő gondolatokat verses formában.</p> <p>A terepi vezető elmagyarázza a feladatot a gyerekeknek, ügyel arra, hogy a tanulók a feladatot biztonságosan végezzék.</p> <p>A csoportok keresnek egy nyugodt helyet az erdőben, a terepi vezető felügyeli, hogy ne bóklásszanak el túl messzire.</p>
--	--

<i>2. feladat: az erdő eltartó képessége</i>	
Korosztály	10-14 éves gyermekek
Tevékenységi forma	Komplex: külső világ tevékeny megismerése, mozgásos játék, egyéni gondolatok megfogalmazása.
A tevékenység időtartama	30 perc játék, 15 perc megbeszélés
A tevékenység tartalma	A gyerekek a játék kapcsán megismerik az erdő eltartó képességének korlátoltságát, megértik azokat az összefüggéseket, melyek az erdő élővilágának gazdagsága és a terület eltartó képessége között állnak fent.
A tevékenység célja	A gyerekek játékos formában, saját tapasztalataik során élményszerűen ismerjék fel, a terület eltartó képessége és a területen élő élőlények egyedszáma közötti összefüggéseket.
A tevékenység feladatai	A gyermekek logikai gondolkodásának fejlesztése. Az összefüggések felismerése saját élmények segítségével, játékos formában.
Tantárgyi koncentráció	Matematika, testnevelés
Megelőző tevékenység	Előzetes terepbejárás. A viselkedési szabályok megbeszélése.
Szervezeti keretek	Kötött
Alkalmazott munkaformák	Egyéni, frontális
Alkalmazott módszerek	Beszélgetés, motiválás, bemutatás, magyarázat, cselekedtetés, értékelés, pozitív megerősítés
Eszközök	A tanulóknak kiosztott kártyák

A tevékenység kidolgozása	
A tevékenység felépítése, a foglalkozás menete	Módszerek, munkaformák, eszközök, megjegyzések
<p><u>Szervezési feladatok:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Eszközök összekészítése: <i>kártyák</i>. ♦ Játékszabályok elmagyarázása. ♦ A sportszerűség fontosságának kihangsúlyozása. ♦ A kártyák kiosztása. <p><u>Előzmény:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Biztonság céljából a terepviszonyok vizsgálata. 	<p>A terepi vezető a kísérő felnőttek segítségével kialakítja a csoportokat. Kiosztja a ceruzákat és papírokat, felügyeli, a gyerekeket</p>

Motiváció

- ♦ Biztosan mindannyian gondolkodtatok már azon, vajon mennyi élőlény élhet az erdőben. Vannak e olyan szabályok, törvényszerűségek amelyek befolyásolják az élővilág gazdagságát. Most egy olyan játékot fogunk játszani, ami segít nektek megérteni, azokat az összefüggéseket, amelyek a területen élő élőlények egyedszámát befolyásolják.

Megvalósítás

- ♦ A gyerekekből két egyenlő létszámú csapatot alkotunk. A két csapat felsorakozik egymással szemben 2 sorban! Az egyik csapat tagjai lesznek a szarvasok, a másik csapat tagjai a természet! Mindenki kap 3 kártyát (élelem, víz, búvóhely). Tapsra a természet tagjai felmutatnak, egy kártyát a náluk lévő 3 közül bármelyiket, hogy mit tudnak adni az állatoknak! Ezzel egy időben az állatok is felmutatnak egy tetszőleges kártyát, hogy mire van szükségük!
- ♦ Az a szarvas, aki talál olyat, amire szüksége van, életben marad, tud szaporodni, így a párját átviszi magához a szarvasok közé.
- ♦ Amelyik szarvas nem találja meg a neki szükséges dolgot elpusztul, és a természet részesévé válik (átáll abba a sorba).
- ♦ Ezt sok körön keresztül lehet játszani. Ide-oda mehet a vándorlás.
- ♦ Egy idő után a szarvasok sokan lesznek, de már nem mindenki fog magának a természet sorában párt találni. Így megtapasztaljuk, hogyan egyenlíti ki a természet a számlát, mennyi állatot tud egy terület eltartani.

A tevékenység lezárása, átvezetése másik tevékenységbe

Célja: fejlődjön a gyerekek logikai gondolkodása, értsék meg a terület eltartó képessége és a területen élő élőlények egyedszáma közötti összefüggéseket.

A terepi vezető elmagyarázza a feladatot a gyerekeknek, ügyel arra, hogy a tanulók a feladatot biztonságosan végezzék. Folyamatosan irányítja, koordinálja a játékot.

Melléklet:

*A tanulóknak kiosztott kártyák:
víz, táplálék, búvóhely*

<ul style="list-style-type: none">♦ A játék után a gyerekek a terepi vezetővel és a pedagógusokkal közösen beszélnek meg a játék kapcsán bennük felmerülő gondolatokat, tapasztalatokat. <p><u>Ellenőrzés, értékelés</u></p> <ul style="list-style-type: none">♦ Folyamatosan végezzük, legyen pozitív és ösztönző.	
---	--

<i>3. feladat: a mi fáink</i>	
Korosztály	10-14 éves gyermekek
Tevékenységi forma	Komplex: külső világ tevékeny megismerése, egyéni gondolatok megfogalmazása.
A tevékenység időtartama	20 perc vizsgálódás, 20 perc megbeszélés
A tevékenység tartalma	A gyerekek a játék kapcsán megismerik az legjellegzetesebb erdőalkotó fáinkat, vizsgálatokat, méréseket végeznek az általuk kiválasztott fán.
A tevékenység célja	Keltsük fel a gyerekek érdeklődését az őket körülvevő természet iránt, fejlődjön környezettudatos szemlélt módjuk, szeressék, védjék, óvják az őket körülvevő környezetet.
A tevékenység feladatai	Környezettudatos szemléletformálás
Tantárgyi koncentráció	Matematika, rajz és vizuális kultúra
Megelőző tevékenység	Előzetes terepbejárás. A viselkedési szabályok megbeszélése.
Szervezeti keretek	Kötött
Alkalmazott munkaformák	Csoportos, frontális
Alkalmazott módszerek	Beszélgetés, motiválás, bemutatás, magyarázat, cselekedtetés, értékelés, pozitív megerősítés
Eszközök	Mérőszalag, íróeszköz

A tevékenység kidolgozása	
A tevékenység felépítése, a foglalkozás menete	Módszerek, munkaformák, eszközök, megjegyzések
<p><u>Szervezési feladatok:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Eszközök összekészítése: <i>mérőszalagok.</i> ♦ A feladat megbeszélése. <p><u>Előzmény:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Biztonság céljából a terepviszonyok vizsgálata. ♦ A gyerekeket 3-4 fős csoportokra osztjuk. <p><u>Motiváció</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Az erdőben rengeteg különböző fajú és korú fát láttok! Biztosan mindannyian gondoltatok már arra, 	<p>A terepi vezető a kísérő felnőttek segítségével kialakítja a csoportokat. Kiosztja a mérőszalagokat, felügyeli, a gyereket</p> <p>A csoportalkotás módszere lehet véletlenszerű vagy irányított. (<i>termékekkel, levelekkel, számokkal, színekkel, állatokkal stb....</i>)</p> <p>Célja: fejlődjön a gyerekek matematikai kompetenciája, környezettudatos magatartása.</p>

hogy mi lenne, ha lenne egy saját fátok. A következő feladatban mindenki örökbe fogadhat egy fát az erdőben.

Megvalósítás

- ♦ A gyerekeket csoportokra osztjuk, majd megkérjük őket, hogy a közelben keressenek egy olyan fát, amit szívesen örökbe fogadnának.
- ♦ Ezután megkérjük őket, hogy végezzék el a következő vizsgálatokat:
 - Saccoljátok meg a magasságát (m-ben)
 - Mérjétek le a törzsének kerületét (cm-ben)
 - Számoljátok ki a fa korát (törzskerület cm-ben $\times 4$) $\div 10 =$
 - Milyen színű és formájú a kérge?
 - Készítsétek el a kéregrajzát
 - Milyen színű és alakú a levele?
 - Láttok e rajta virágot?
 - Láttok e rajta vagy alatta termést?

A tevékenység lezárása, átvezetése másik tevékenységbe

- ♦ A feladatok elvégzése után a gyerekek megindokolják, hogy miért pont az adott fát választották, bemutatják egymásnak az általuk örökbe fogadott fát, és ismertetik annak adatait. (*magasság, kerület, életkor stb...*)

Ellenőrzés, értékelés

- ♦ Folyamatosan végezzük, legyen pozitív és ösztönző.

A terepi vezető elmagyarázza a feladatot a gyerekeknek, ügyel arra, hogy a tanulók a feladatot biztonságosan végezzék. Folyamatosan irányítja, koordinálja a méréseket, vizsgálatokat.

Melléklet:

kérge	levele
virága	termése

A gyerekeket megkérjük, hogy a papírra rajzolják le az általuk örökbe fogadott fa levelét, kergét, virágát, termését

<i>4. feladat: élet a fán</i>	
Korosztály	10-14 éves gyermekek
Tevékenységi forma	Komplex: külső világ tevékeny megismerése, egyéni gondolatok megfogalmazása.
A tevékenység időtartama	20 perc vizsgálódás, 20 perc megbeszélés
A tevékenység tartalma	A gyerekek a játék kapcsán megvizsgálják az legjellegzetesebb erdőalkotó fáinkat, és a fán élő élővilágot. Megfigyelik, hogy mi-mindent biztosít a fa a rajta élő élőlényeknek, cserébe az élőlények miben segítik a fa életét.
A tevékenység célja	Keltsük fel a gyerekek érdeklődését az őket körülvevő természet iránt, fejlődjön környezettudatos szemlélt módjuk, szeressék, védjék, óvják az őket körülvevő környezetet. Tapasztalják meg, hogy a természetben minden élőlény kölcsönhatásban van egymással, figyeljék meg az természet körforgását.
A tevékenység feladatai	Környezettudatos szemléletformálás, a természet körforgásának megfigyeltetése. Kölcsönhatások megfigyelése az erdőben.
Tantárgyi koncentráció	Környezetismeret, technika és életvitel, fizika, kémia
Megelőző tevékenység	Előzetes terepbejárás. A viselkedési szabályok megbeszélése.
Szervezeti keretek	Kötött
Alkalmazott munkaformák	Csoportos, frontális
Alkalmazott módszerek	Beszélgetés, motiválás, bemutatás, magyarázat, cselekedtetés, értékelés, pozitív megerősítés
Eszközök	Nagyítók, távcsövek, határozó könyvek, íróeszköz

A tevékenység kidolgozása	
A tevékenység felépítése, a foglalkozás menete	Módszerek, munkaformák, eszközök, megjegyzések
<p><u>Szervezési feladatok:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Eszközök összekészítése: <i>nagyítók, távcsövek, határozó könyvek.</i> ♦ A feladat megbeszélése. 	<p>A terepi vezető a kísérő felnőttek segítségével kialakítja a csoportokat. Kiosztja a nagyítók, távcsöveket, határozó könyveket.</p>

<p><u>Előzmény:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Biztonság céljából a terepviszonyok vizsgálata. ♦ A gyerekeket 3-4 fős csoportokra osztjuk. <p><u>Motiváció</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Biztosan mindenki járt már közületek erdőben, és megfigyelte az erdei fákat. Most egy kicsivel közelebről fogjuk megvizsgálni a fákat és az őket körülvevő közvetlen környezetet. <p><u>Megvalósítás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ A gyerekeket csoportokra osztjuk, majd megkérjük őket, hogy a közelben keressenek egy olyan fát, amelynek élővilágát szívesen megvizsgálánának. ♦ Ezután megkérjük őket, hogy végezzék el a következő megfigyeléseket: <ul style="list-style-type: none"> – Milyen élőlények élhetnek a fán? – Mi mindent nyújthat ez a fa a rajta élő élőlények számára? – Szemeljetek ki egy konkrét élőlényt! – Az állatok mely csoportjába tartozik a kiszemelt élőlény? – Mi mindent ad neki a fa? – Mit adhat ő a fának? <p><u>A tevékenység lezárása, átvezetése másik tevékenységbe</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ A megfigyelések elvégzése után a gyerekek megindokolják, hogy miért pont az adott fát választották, bemutatják egymásnak az általuk választott fát, és a rajta élő élőlényeket. <p><u>Ellenőrzés, értékelés</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Folyamatosan végezzük, legyen pozitív és ösztönző. 	<p>A csoportalkotás módszere lehet véletlenszerű vagy irányított. <i>(termésekkel, levelekkel, számokkal, színekkel, állatokkal stb.....)</i></p> <p>Célja: fejlődjön a környezettudatos magatartása. Ismerjék fel, hogy az erdőben nagyon szoros kapcsolat van a növények és az állatok között.</p> <p>A terepi vezető elmagyarázza a feladatot a gyerekeknek, ügyel arra, hogy a tanulók a feladatot biztonságosan végezzék. Folyamatosan irányítja, koordinálja a vizsgálatokat.</p> <p>Célszerű olyan fát választani, amelyen, vagy amely alatt rágásnyomokat, vagy állatok jelenlétére utaló nyomokat látnak.</p>
--	--

<i>5. feladat: a halott fák vizsgálata</i>	
Korosztály	10-14 éves gyermekek
Tevékenységi forma	Komplex: külső világ tevékeny megismerése, egyéni gondolatok megfogalmazása.
A tevékenység időtartama	20 perc vizsgálódás, 20 perc megbeszélés
A tevékenység tartalma	A gyerekek a játék kapcsán megvizsgálják az erdő elpusztult fáit és a fák környékén lévő maradványokat. Megpróbálják kitalálni, kinyomozni, hogy milyen tényezők vezethettek az adott fa pusztulásához. Ha olyan fát találnak, ami még nem pusztult el, de a betegség nyomai mutatkoznak rajta, diagnózist állítanak fel a fáról.
A tevékenység célja	A gyerekek tapasztalják meg, hogy a természetben minden élőlény kölcsönhatásban van egymással, figyeljék meg az természet körforgását, az élő és élettelen fogalmakat. Próbálják megfejteni a pusztulás okait, a megóvás esetleges lehetőségeit.
A tevékenység feladatai	Környezettudatos szemléletformálás, a természet körforgásának megfigyeltetése. Kölcsönhatások megfigyelése az erdőben.
Tantárgyi koncentráció	Technika és életvitel, fizika, kémia
Megelőző tevékenység	Előzetes terepbejárás. A viselkedési szabályok megbeszélése.
Szervezeti keretek	Kötött
Alkalmazott munkaformák	Csoportos, frontális
Alkalmazott módszerek	Beszélgetés, motiválás, bemutatás, magyarázat, cselekedtetés, értékelés, pozitív megerősítés
Eszközök	Nagyítók, mikroszkópok, távcsövek, íróeszköz

A tevékenység kidolgozása	
A tevékenység felépítése, a foglalkozás menete	Módszerek, munkaformák, eszközök, megjegyzések
<p><u>Szervezési feladatok:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Eszközök összekészítése: <i>nagyítók, mikroszkópok, távcsövek.</i> ♦ A feladat megbeszélése. 	<p>A terepi vezető a kísérő felnőttek segítségével kialakítja a csoportokat. Kiosztja a nagyítók, mikroszkópokat, távcsöveket.</p>

<p><u>Előzmény:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Biztonság céljából a terepviszonyok vizsgálata. <p><u>Motiváció</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Biztosan mindenki járt már közületek erdőben, és találkozott olyan fával, amely betegnek tűnt, vagy esetleg már el is pusztult. Most egy nyomozó szerepét fogjuk magunkra öltetni. Megpróbáljuk kinyomozni, milyen tényezők vezethettek az átlalatok választott fa pusztulásához. <p><u>Megvalósítás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ A gyerekeket csoportokra osztjuk, majd megkérjük őket, hogy a közelben keressenek egy olyan fát, amelyen a betegség jelei mutatkoznak, vagy esetleg már el is pusztult. ♦ Ezután megkérjük őket, hogy végezzék el a következő megfigyeléseket: <ul style="list-style-type: none"> – Milyen a kérge? Milyen a színe? – Láttok e rajta rágásnyomokat? – Milyen állattól származhat? – Kinek nyújthat menedéket, táplálékot? – Milyen idős lehet ez a fa? – Miért pusztulhatott el? <p><u>A tevékenység lezárása, átvezetése másik tevékenységbe</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ A megfigyelések elvégzése után a gyerekek megindokolják, hogy miért pont az adott fát választották, bemutatják egymásnak az általuk választott fát, a pusztulásának lehetséges okait. Pusztuló félben lévő fa esetén diagnózist állítanak fel a fáról, megbeszélik a terepi vezetővel és a pedagógusokkal a megóvás esetleges lehetőségeit. <p><u>Ellenőrzés, értékelés</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Folyamatosan végezzük, legyen pozitív és ösztönző. 	<p>A terepi vezető és a kísérő pedagógusok a gyerekeket 3-4 fős csoportokra osztják.</p> <p>A csoportalkotás módszere lehet véletlenszerű vagy irányított. <i>(termésekkel, levelekkel, számokkal, színekkel, állatokkal stb....)</i></p> <p>Célja: a gyerekek tapasztalják meg a természet körforgását, értsék meg az ok-okozati összefüggéseket.</p> <p>A terepi vezető elmagyarázza a feladatot a gyerekeknek, ügyel arra, hogy a tanulók a feladatot biztonságosan végezzék. Folyamatosan irányítja, koordinálja a vizsgálatokat. Segíti a megfelelő fa kiválasztását.</p>
---	--

<i>6. feladat: az erdő magánetektíve, avagy nyomok az erdőben</i>	
Korosztály	10-14 éves gyermekek
Tevékenységi forma	Komplex: külső világ tevékeny megismerése, egyéni gondolatok megfogalmazása.
A tevékenység időtartama	20 perc vizsgálódás, 20 perc megbeszélés
A tevékenység tartalma	A gyerekek a játék kapcsán megvizsgálják az erdőt, mint őket körülvevő környezetet. Nyomok után követnek, kölcsönhatásokat vizsgálnak meg az erdei élőlények és az őket körülvevő természet között.
A tevékenység célja	Keltjük fel a gyerekek érdeklődését az őket körülvevő természet iránt, fejlődjön környezettudatos szemlélt módjuk, szeressék, védjék, óvják az őket körülvevő környezetet. Keressenek állatok jelenlétére utaló nyomokat, figyeljék meg az erdő élőlényei és az őket körülvevő környezet közötti kölcsönhatásokat.
A tevékenység feladatai	Környezettudatos szemléletformálás, állatnyomok keresése, kölcsönhatások megfigyelése.
Tantárgyi koncentráció	Rajz és vizuális kultúra
Megelőző tevékenység	Előzetes terepbejárás. A viselkedési szabályok megbeszélése.
Szervezeti keretek	kötött
Alkalmazott munkaformák	Csoportos, frontális
Alkalmazott módszerek	Beszélgetés, motiválás, bemutatás, magyarázat, cselekedtetés, értékelés, pozitív megerősítés
Eszközök	Papír, íróeszköz, mikroszkóp, nagyító, távcső, határozó könyvek

A tevékenység kidolgozása	
A tevékenység felépítése, a foglalkozás menete	Módszerek, munkaformák, eszközök, megjegyzések
<p><u>Szervezési feladatok:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ A szükséges eszközök kiosztása: <i>papír, íróeszköz, mikroszkóp, nagyító, távcső, határozó könyvek.</i> ♦ A feladat megbeszélése. ♦ A munkacsoportok kialakítása. 	<p>A terepi vezető és a kísérő pedagógusok kiosztják az eszközöket és a gyerekeket 3-4 fős csoportokra osztják.</p>

<p><u>Előzmény:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Biztonság céljából a terepviszonyok vizsgálata. <p><u>Motiváció</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ A következő feladatban szintén egy magándetektív bőrébe bújhattok. Keressetek olyan nyomokat az erdőben, amelyek valamilyen állat jelenlétéről tanúskodnak. Melyik nyom, melyik állattól származhat? <p><u>Megvalósítás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ A gyerekek csoportokra osztjuk, majd a csoportok Az erdőt járva állati jelenlétre utaló nyomokat keresnek. A nyomokat lerajzolják, lefényképezik, majd megbeszélik, milyen állat hagyhatta őket. <p><u>A tevékenység lezárása, átvezetése másik tevékenységbe</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ A rögzített nyomok bemutatása, megvizsgálása, meghatározása. <p><u>Ellenőrzés, értékelés</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Folyamatosan végezzük, legyen pozitív és ösztönző. 	<p>A csoportalkotás módszere lehet véletlenszerű vagy irányított. (termésekkel, levelekkel, számokkal, színekkel, állatokkal stb.....)</p> <p>Célja: fejlődjön a környezettudatos magatartása.</p> <p>A terepi vezető elmagyarázza a feladatot a gyerekeknek, ügyel arra, hogy a tanulók a feladatot biztonságosan végezzék. Folyamatosan irányítja, koordinálja a gyerekek munkáját.</p> <p><i>Melléklet:</i></p> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; text-align: center;"> <p>A nyom rajza</p> <p>Milyen állat hagyhatta?</p> </div>
---	--

<i>7. feladat: az erdő képe</i>	
Korosztály	10-14 éves gyermekek
Tevékenységi forma	Komplex: külső világ tevékeny megismerése, egyéni gondolatok megfogalmazása.
A tevékenység időtartama	20 perc alkotás, 10 perc bemutatás
A tevékenység tartalma	A gyerekek a játék kapcsán átkutatják az őket körülvevő természetet, és megkeresik az erdő rejtett kincseit. Ezekből az összegyűjtött dolgokból ezután fantáziájukat kibontakoztatva egy képet, erdei műalkotást készítenek.
A tevékenység célja	Keltsük fel a gyerekek érdeklődését az őket körülvevő természet iránt. Fedezzék fel az erdő rejtett kincseit. Alkossanak, konstruáljanak. Fejlődjön képzelőerejük, fantáziájuk, vizuális és esztétikai kompetenciájuk.
A tevékenység feladatai	Környezettudatos szemléletformálás, alapanyagok gyűjtése, alkotás, esztétikai érzék fejlesztése, fantázia kibontakoztatása.
Tantárgyi koncentráció	technika, rajz és vizuális kultúra
Megelőző tevékenység	Előzetes terepbejárás. A viselkedési szabályok megbeszélése.
Szervezeti keretek	Kötött
Alkalmazott munkaformák	Csoportos, frontális
Alkalmazott módszerek	Beszélgetés, motiválás, magyarázat, cselekedtetés, értékelés, pozitív megerősítés
Eszközök	A gyerekek által összegyűjtött levelek, termések, kövek, ágak stb....

A tevékenység kidolgozása	
A tevékenység felépítése, a foglalkozás menete	Módszerek, munkaformák, eszközök, megjegyzések
<p><u>Szervezési feladatok:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ A feladat megbeszélése. ♦ A munkacsoportok kialakítása. <p><u>Előzmény:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Biztonság céljából a terepviszonyok vizsgálata. 	<p>A terepi vezető és a kísérő pedagógusok a gyerekeket 3-4 fős csoportokra osztják.</p>

<p><u>Motiváció</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ A következő feladatban kiélhetitek kreativitásotokat. Keressetek 4 ágat! Tegyétek össze őket képkeret szerűen a talajon! Készítsetek a keretbe képet termésekből, levelekből, virágokból, ágakból, mohából stb... Élő virágokat ne szedjete le! Adjatok címet a képeteknek! Mutassátok be társaitoknak. <p><u>Megvalósítás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ A gyerekek csoportokra osztjuk, majd a csoportok Az erdőt járva ágakat, leveleket, terméseket gyűjtenek. Az összegyűjtött alapanyagokat felhasználva egy erdei képet készítenek. <p><u>A tevékenység lezárása, átvezetése másik tevékenységbe</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Az elkészült alkotások bemutatása. <p><u>Ellenőrzés, értékelés</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Folyamatosan végezzük, legyen pozitív és ösztönző. 	<p>A csoportalkotás módszere lehet véletlenszerű vagy irányított. <i>(termésekkel, levelekkel, számokkal, színekkel, állatokkal stb....)</i></p> <p>Célja: fejlődjön a gyerekek fantáziája, éljék át az alkotás örömét, bontakoztassák ki kreativitásukat.</p> <p>A terepi vezető elmagyarázza a feladatot a gyerekeknek, ügyel arra, hogy a tanulók a feladatot biztonságosan végezzék. Folyamatosan irányítja, koordinálja a gyerekek munkáját.</p>
--	---

<i>8. feladat: az erdő hangjai</i>	
Korosztály	10-14 éves gyermekek
Tevékenységi forma	Komplex: külső világ tevékeny megismerése, egyéni gondolatok megfogalmazása.
A tevékenység időtartama	5 perc hallgatóság, 10 perc megbeszélés
A tevékenység tartalma	Az erdei séta során egy nyugodt pihenő helyen a gyerekek becsukják a szemüket. 2-3 percig csendesen hallgatják az erdő zajait. Ezután a terepi vezető és a pedagógus segítségével megbeszélik milyen hangokat hallottak.
A tevékenység célja	Keltjük fel a gyerekek érdeklődését az őket körülvevő természet iránt. Fedezzék fel az erdő hangjait. Fejlődjön érzékelésük. Fedezzék fel az erdő legapróbb rezzenéseit.
A tevékenység feladatai	Környezettudatos szemléletformálás, érzék fejlesztése
Tantárgyi koncentráció	Ének-zene
Megelőző tevékenység	Előzetes terepbejárás. A viselkedési szabályok megbeszélése.
Szervezeti keretek	Kötött
Alkalmazott munkaformák	Egyéni, frontális
Alkalmazott módszerek	Beszélgetés, motiválás, magyarázat, cselekedtetés, értékelés, pozitív megerősítés
Eszközök	-

A tevékenység kidolgozása	
A tevékenység felépítése, a foglalkozás menete	Módszerek, munkaformák, eszközök, megjegyzések
<p><u>Szervezési feladatok:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ A feladat megbeszélése. <p><u>Előzmény:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Biztonság céljából a terepviszonyok vizsgálata. <p><u>Motiváció</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ A következő feladatban csak a hallásotokra hagyatkozhattok. 2-3 percig csukja be mindenki a szemét, és maradjon, nagyon csendben. Próbáljátok meg összegyűjteni, hány 	<p>A terepi vezető és a kísérő pedagógusok segítségével a gyerekek egy nyugodt helyet keresnek.</p> <p>Célja: fejlődjön a gyerekek érzékelése, fedezzék fel az erdő legapróbb rezdüléseit.</p>

<p>féle hangot hallatok az erdőben. Melyik hangot mi adhatja ki? Melyik hangot hallod folyamatosan, melyiket csak egy-egy pillanatra? Melyik kellemes és melyik kellemetlen a számadra?</p> <p><u>Megvalósítás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Az erdőt járva egy alkalmas helyen a gyerekek becsukják a szemüket és csendben 2-3 percig füelve megpróbálják összegyűjteni az erdő hangjait. Ezután a hallott hangokat a terepi vezető és a pedagógus vezetésével összegyűjtik, megbeszélik, kielemezik. <p><u>A tevékenység lezárása, átvezetése másik tevékenységbe</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ A hallottak megbeszélése. <p><u>Ellenőrzés, értékelés</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Folyamatosan végezzük, legyen pozitív és ösztönző. 	<p>A terepi vezető elmagyarázza a feladatot a gyerekeknek, ügyel arra, hogy a tanulók a feladatot megfelelően végezzék.</p>
--	---

<i>9. feladat: Sokszínű természet</i>	
Korosztály	10-14 éves gyermekek
Tevékenységi forma	Komplex: külső világ tevékeny megismerése, mozgásos játék
A tevékenység időtartama	20 perc gyűjtögetés, 10 perc megbeszélés
A tevékenység tartalma	A gyerekek párosával, vagy kisebb csoportban dolgoznak. Minden csapatnak adunk egy színes papírt. A többiek nem láthatják ki milyen színt kapott. A gyerekek kezdjenek el gyűjtögetni, felderíteni és feljegyezni minden olyan dolgot, tárgyat, ami az ő színükkel megegyezik. Szigorúan tilos élő dolgot begyűjteni! A többiek találják ki, mi volt a páros titkos színe!
A tevékenység célja	Keltjük fel a gyerekek érdeklődését az őket körülvevő természet iránt. Fedezzék fel az erdő színeit. Egészséges versenyszellem kialakítása.
A tevékenység feladatai	Környezettudatos szemléletformálás, érzék fejlesztése
Tantárgyi koncentráció	Rajz és vizuális kultúra
Megelőző tevékenység	Előzetes terepbejárás. A viselkedési szabályok megbeszélése.
Szervezeti keretek	Kötött
Alkalmazott munkaformák	Kiscsoportos, frontális
Alkalmazott módszerek	Beszélgetés, motiválás, magyarázat, cselekedtetés, értékelés, pozitív megerősítés
Eszközök	Különböző színű papírok, írótabla, íróeszköz, üres papír

A tevékenység kidolgozása	
A tevékenység felépítése, a foglalkozás menete	Módszerek, munkaformák, eszközök, megjegyzések
<p style="text-align: center;"><u>Szervezési feladatok:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ A csapatok kialakítása. ♦ A színes lapok kiosztás, ♦ A feladat megbeszélése. <p style="text-align: center;"><u>Előzmény:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Biztonság céljából a terepviszonyok vizsgálata. 	<p>A terepi vezető és a kísérő pedagógusok a gyerekeket párokra, vagy maximum 3 fős csoportokra osztják.</p> <p>A csoportalkotás módszere lehet véletlenszerű vagy irányított. <i>(termésekkel, levelekkel, számokkal, színekkel, állatokkal stb....)</i></p>

<p><u>Motiváció</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ A következő feladatban átkutathatjátok az erdőt. Minden csoport egy színes lapot fog kapni, melyet a többi csoport nem láthat. A feladatotok az lesz, hogy minél több a pirotoknak megfelelő dolgot gyűjtsetek a környezetetekből. Élő dolgot ne gyűjtsetek össze! Ha ilyet találtok, azt írtok fel a füzetetekbe. Az a csapat nyer, amelyik a legtöbb dolgot gyűjti össze. Fontos az, hogy a többi csapat kitalálja, milyen színű papírt kaptatok. <p><u>Megvalósítás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ A gyerekek csoportokra osztjuk, majd a csoportok az erdőt átkutatva a saját színüknek megfelelő dolgokat gyűjtenek. Az összegyűjtött dolgokat bemutatják társaiknak, akik megpróbálják kitalálni milyen színű papírt kaptak. <p><u>A tevékenység lezárása, átvezetése másik tevékenységbe</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Az összegyűjtött dolgok bemutatása, összeszámlálása. <p><u>Ellenőrzés, értékelés</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Folyamatosan végezzük, legyen pozitív és ösztönző. 	<p>Célja: fejlődjön a gyerekek érzékelése, fedezzék fel az erdő színeit. A kutakodás közben alakuljon, fejlődjön egészséges versenyszellemük.</p> <p>A terepi vezető elmagyarázza a feladatot a gyerekeknek, ügyel arra, hogy a tanulók a feladatot megfelelően végezzék.</p>
--	---

<i>10. feladat: merre járhatok?</i>	
Korosztály	10-14 éves gyermekek
Tevékenységi forma	Komplex: külső világ tevékeny megismerése, mozgásos játék
A tevékenység időtartama	10 perc végrehajtás, 10 perc megbeszélés
A tevékenység tartalma	A gyereket párosával rendezzük. Közülük az egyiknek bekötjük a szemét. Párja a háta mögé áll és egy adott választott helyre vezeti. Itt beszéd nélkül megpróbálja neki bemutatni a környezetét. Amit lehet, megtapinttat, megszagoltat. A vezetőnek kell segíteni társát, hogy az minél több tapasztalatot szerezzen a környezetéről. A bekötött szemű játékos próbálja meg valamennyi érzékszervét használni. Körülbelül 5-10 perces játékot követően térjenek vissza a kiinduló pontra. A bekötött szemű tanuló ezután a tapasztaltak alapján próbálja megtalálni azt a helyet ahol járt.
A tevékenység célja	Keltjük fel a gyerekek érdeklődését az őket körülvevő természet iránt. Fedezzék fel az erdő formáit, ízeit, illatait. Fejlődjön tájékozódó képességük.
A tevékenység feladatai	Környezettudatos szemléletformálás, érzék fejlesztése
Tantárgyi koncentráció	Technika és életvitel, testnevelés
Megelőző tevékenység	Előzetes terepbejárás. A viselkedési szabályok megbeszélése. Biztonsági szabályok megbeszélése.
Szervezeti keretek	Kötött
Alkalmazott munkaformák	Páros munka
Alkalmazott módszerek	Beszélgetés, motiválás, magyarázat, cselekedtetés, értékelés, pozitív megerősítés
Eszközök	A szem bekötésére használható kendők.

A tevékenység kidolgozása	
A tevékenység felépítése, a foglalkozás menete	Módszerek, munkaformák, eszközök, megjegyzések
<p style="text-align: center;"><u>Szervezési feladatok:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Párok kialakítása. ♦ A feladat megbeszélése. ♦ A tanulók szemének bekötése. 	<p>A terepi vezető és a kísérő pedagógusok a gyerekeket párokra osztják.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ♦ ♦ <u>Előzmény:</u> ♦ Biztonság céljából a terepviszonyok vizsgálata. ♦ Biztonsági szabályok megbeszélése. ♦ <u>Motiváció</u> ♦ A következő feladatban a szemetekon kívül minden érzékszervekre hagyatkozhattok. Minden pár válasza ki maga közül ki vakoskodjon. A másik tanuló feladata az lesz, hogy vezesse egy általa választott helyre a vak társát. Beszéd nélkül próbálja meg neki bemutatni a környezetét. Amit lehet tapintasson, szagoltasson, ízleltessen meg vele, ezután kísérje vissza a kiinduló pontra. ♦ <u>Megvalósítás</u> ♦ A gyerekeket párokra osztjuk. ♦ A tanulók kiválasztják maguk közül ki lesz a vak, és ki a vezető. ♦ A vezető bekötött szemű társát egy választott helyszínre vezeti, majd beszéd nélkül megpróbálja bemutatni neki környezetét. ♦ Az idő leteltével társát a kiindulási pontra vezeti. ♦ A vak tanuló a tapasztaltak alapján, megpróbál visszatalálni arra a helyre ahol járt. ♦ <u>A tevékenység lezárása, átvezetése másik tevékenységbe</u> ♦ A feladat megbeszélése: Mi alapján találtál ide? Mi volt a legmeghatározóbb élményed? hogy érezted magad a feladat végrehajtása közben? ♦ <u>Ellenőrzés, értékelés</u> ♦ Folyamatosan végezzük, legyen pozitív és ösztönző. 	<p>A páralkotás módszere lehet véletlenszerű vagy irányított. <i>(termésekkel, levelekkel, számokkal, színekkel, állatokkal stb....)</i></p> <p>Célja: fejlődjön a gyerekek érzékelése, fedezzék fel az erdő formáit, ízeit, illatait. Fejlődjön tájékozódó képességük.</p> <p>A terepi vezető elmagyarázza a feladatot a gyerekeknek, ügyel arra, hogy a tanulók a feladatot megfelelően és biztonságosan végezzék.</p>
---	--